

ผลของโปรแกรมการดูแลผู้คลอดที่เน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลางต่อความพึงพอใจ
ในบริการของผู้คลอดและครอบครัวและสัมพันธภาพระหว่างคู่สมรส

จันทิมา ชินสร้อย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลครอบครัว

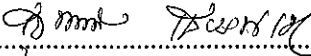
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

พฤษภาคม 2550

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ จันทิมา ชินสร้อย ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลครอบครัว ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

.....ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทราวดี เชียรพิเชฐ)

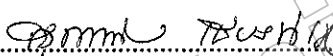
.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา วัชรสินธุ์)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณิ เดียววิเศษ)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทราวดี เชียรพิเชฐ)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา วัชรสินธุ์)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณิ เดียววิเศษ)

.....กรรมการ

(ดร.ชมพูนุช โสกาจารย์)

.....กรรมการ

(ศาสตราจารย์ นพ.ดร.ศาสตร์ เสาวคนธ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลครอบครัว ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่ ๒๕ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทราวดี เขียวพิเชฐ ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา วัชรสินธุ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณิ เตียววิเศษ กรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำทางวิชาการ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ รวมทั้งช่วย ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ และสนับสนุนให้กำลังใจเป็นอย่างดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง ในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบปากเปล่าทุกท่าน ที่ให้ความกรุณาให้ข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุงแก้ไขจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและให้คำแนะนำ ตลอดทั้งแนวทางที่เป็นประโยชน์ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ โรงพยาบาลศรีมหาโพธิ หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล เจ้าหน้าที่พยาบาล ตลอดจนเจ้าหน้าที่ทุกท่าน ที่ได้ให้ความร่วมมือและให้การสนับสนุนเป็นอย่างดี ในการทดสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยบูรพา หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล เจ้าหน้าที่พยาบาลห้องคลอด ตลอดจนเจ้าหน้าที่ทุกท่าน ที่ได้ให้ความร่วมมือและให้การสนับสนุน เป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบพระคุณ ผู้คัดลอกและครอบครัวยุคทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถามและให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ในระหว่าง การศึกษาและให้กำลังใจในการทำวิจัย

สุดท้ายขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่เป็นกำลังใจตลอดมาและส่งเสริมให้มีโอกาส ศึกษาต่อในครั้งนี้ ขอขอบคุณพี่ ๆ น้อง ๆ และเพื่อน ๆ ตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ทำให้ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี คุณประโยชน์แห่งการวิจัยนี้ขออุทิศให้ บิดา มารดา ครู อาจารย์ที่อบรมสั่งสอน เลี้ยงดู จนประสบความสำเร็จ

จันทิมา ชินสร้อย

45911446: สาขาวิชา: การพยาบาลครอบครัว; พย.ม. (การพยาบาลครอบครัว)

คำสำคัญ: ผู้คลอด/ ครอบครัว/ โปรแกรมการดูแลผู้คลอดที่เน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลาง

จันทิมา ชินสร้อย: ผลของ โปรแกรมการดูแลผู้คลอดที่เน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลางต่อ

ความพึงพอใจในบริการของผู้คลอดและครอบครัวและสัมพันธภาพระหว่างคู่สมรส (EFFECTS OF FAMILY-CENTERED CARE PROGRAM ON PARTURIENTS AND FAMILIES SATISFACTION TO CARE SERVICES AND MARITAL RELATIONSHIP) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: สุนทราวดี ธีรพิเชษฐ, ค.ศ., จินตนา วัชรสินธุ์, Ph.D., วรณิ เตียวอิสเรศ, Ph.D. 103 หน้า. ปี พ.ศ. 2549.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของ โปรแกรมการดูแลผู้คลอดที่เน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลางต่อความพึงพอใจในบริการของผู้คลอดและครอบครัวและสัมพันธภาพระหว่างคู่สมรส ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการดูแลที่เน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลางและกลุ่มที่ได้รับการดูแลปกติของ โรงพยาบาล กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้คลอดและครอบครัวที่มารับบริการ ในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 20 ครอบครัว แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง จำนวน 10 ครอบครัว เป็นกลุ่มที่ได้รับการดูแลที่เน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลาง และกลุ่มควบคุม จำนวน 10 ครอบครัว เป็นกลุ่มที่ได้รับการดูแลตามปกติของ โรงพยาบาล เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยประกอบด้วย เครื่องมือประกอบการวิจัย ได้แก่ คู่มือให้ความรู้แก่พยาบาลในเรื่องการดูแลผู้คลอดที่เน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลาง โปรแกรมการดูแลผู้คลอดที่เน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลาง คู่มือการใช้โปรแกรมการดูแลผู้คลอดที่เน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลาง แผนการสอนและคู่มือเรื่องการปฏิบัติตัวในระยะคลอดของผู้คลอดและครอบครัว ส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามความพึงพอใจในบริการและแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างคู่สมรสของผู้คลอดและครอบครัว วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจของผู้คลอดและครอบครัว และผลต่างคะแนนเฉลี่ย สัมพันธภาพระหว่างคู่สมรสของผู้คลอดและครอบครัวของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการหาค่าที่

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้คลอดกลุ่มที่ได้รับการโปรแกรมการดูแลผู้คลอดที่เน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลางมีค่าคะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจในบริการสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการดูแลตามปกติของ โรงพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) 2) ครอบครัวกลุ่มที่ได้รับการโปรแกรมการดูแลผู้คลอดที่เน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลางมีค่าคะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจในบริการสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการดูแลตามปกติของ โรงพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) 3) ผลต่างคะแนนเฉลี่ยสัมพันธภาพระหว่างคู่สมรสของผู้คลอดกลุ่มที่ได้รับการโปรแกรมการดูแลผู้คลอดที่เน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลางสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการดูแลตามปกติของ โรงพยาบาลอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 4) ผลต่างคะแนนเฉลี่ยสัมพันธภาพระหว่างคู่สมรสของครอบครัวกลุ่มที่ได้รับการดูแลที่เน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลางสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการดูแลตามปกติของ โรงพยาบาลอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)

45911446: MAJOR: FAMILY NURSING; M.M.S. (FAMILY NURSING)

KEYWORDS: PARTURIENT/ FAMILY/ EFFECTS OF FAMILY-CENTERED CARE PROGRAM

CHANTHIMA CHINSOI: EFFECTS OF FAMILY-CENTERED CARE PROGRAM ON PARTURIENTS AND FAMILIES SATISFACTION TO CARE SERVICES AND MARITAL RELATIONSHIP. THESIS ADVISORS: SUNTHARAWADEE THIENPICHET, Ph.D., CHINTANA WACHARASIN, Ph.D., WANNEE DEOISRES, Ph.D. 103 P. 2006.

The purpose of this quasi – experimental research study was to examine the effects of family-centered care program on parturients and families satisfaction to care services and marital relationship. Data were collected from 20 parturients and families receiving care at the Burapha University Hospital. The samples were randomized and classified into experimental and control groups with 10 families in each group. The experimental group received the family centered-care program. The control group received routine service care. The instruments used in the experiment consisted of family centered-care program, handbook of parturients and families, demographic data, parturients and family's satisfaction questionnaires. Descriptive statistics, independent t-test were used for the data analysis.

The results of the study were as follows: 1) The average satisfaction scores of the parturients who participated in family centered-care program were significantly higher than those of the parturients who received routine services ($p < .05$) 2) The average satisfaction scores of the family's who participated in family centered-care programs were significantly higher than families. 3) The average marital relationship mean score difference between pre and post experiment of the parturients participated in family center care programs was higher than there of the routine service with no statistic significance. 4) the overage marital relationship mean score difference between pre and post experiment of the families parturients in family center care program was higher than there of the reline service high no statistic significance.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
ขอบเขตในการวิจัย.....	5
ตัวแปรที่ศึกษา.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
2 เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
แนวคิดการดูแลผู้คลอดที่เน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลาง.....	10
ความพึงพอใจในบริการ.....	20
สัมพันธภาพระหว่างคู่สมรส.....	26
ความสัมพันธ์ระหว่างการดูแลผู้คลอดที่เน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลางกับ ความพึงพอใจในบริการและสัมพันธภาพระหว่างคู่สมรส.....	41
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	45
รูปแบบการวิจัย.....	45
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	46
วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	46

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	47
การสร้างเครื่องมือ.....	47
การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	53
ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย.....	54
การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง.....	56
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
4 ผลการวิจัย.....	58
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
5 สรุปและอภิปรายผล.....	64
สรุปผลการวิจัย.....	65
อภิปรายผล.....	66
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	70
บรรณานุกรม.....	73
ภาคผนวก.....	85
ภาคผนวก ก.....	86
ภาคผนวก ข.....	88
ภาคผนวก ค.....	94
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	103

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	เปรียบเทียบระหว่างการดูแลแบบเดิมและการดูแล โดยเน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลาง.....	14
2	ความแตกต่างระหว่างผู้ชายและผู้หญิง	34
3	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง.....	59
4	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในบริการของผู้คลอดกลุ่มที่ได้รับ โปรแกรม การดูแลผู้คลอดที่เน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลางกับกลุ่มที่ได้รับการดูแลตามปกติของ โรงพยาบาล	60
5	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในบริการของครอบครัวกลุ่มที่ได้รับ โปรแกรม การดูแลผู้คลอดที่เน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลางกับกลุ่มที่ได้รับการดูแลตามปกติของ โรงพยาบาล	61
6	เปรียบเทียบผลต่างคะแนนเฉลี่ยของสัมพันธภาพระหว่างคู่สมรสของผู้คลอด กลุ่มที่ได้รับ โปรแกรมการดูแลผู้คลอดที่เน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลางกับกลุ่มที่ ได้รับการดูแลปกติของ โรงพยาบาล.....	62
7	เปรียบเทียบผลต่างคะแนนเฉลี่ยของสัมพันธภาพระหว่างคู่สมรสของครอบครัว กลุ่มที่ได้รับ โปรแกรมการดูแลผู้คลอดที่เน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลางกับกลุ่มที่ ได้รับ การดูแลปกติของ โรงพยาบาล.....	63

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	9
2 รูปแบบการวิจัย	45
3 การสร้างโปรแกรมการดูแลผู้คลอดที่เน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลาง	49
4 วิธีดำเนินการวิจัย	57

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University